

Csaba és Vidéke

Társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi lap

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap

Előfizetési árak	Szerkesztőség és kiadóhivatal	Hirdetési árak
helyben házhoz hordva vagy vidékre postai szétküldéssel egész évre 5 frt félre . . . 2 frt 50 kr negyedévre 1 frt 25 kr	B.-Csabán, főtér 890. sz. a. a postahivatal tőzomszédságában Tóth Ferencz könyvnyomdája	Három hasábos petit-sor egyszeri beiktatásnál 8 kr, kétszer beiktatásnál 12 kr, háromszori beiktatásnál 15 kr Bélyegdíj külön minden beiktatásnál 30 kr
Egyes szám ára 10 kr (kapható a kiadóhivatalban)	A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőség ezimén küldendő	A hirdetések után járó díjak mindig előre fizetendők
Az előfizetési pénzek, hirdetések és „Nyiltterek” a kiadóhivatal ezimén küldendők	Kéziratok vissza nem adatnak	A „Nyiltter” minden sorának közlési díja 30 kr Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el

A takarékbetétek szerepe hazánkban.

Hazánkban, mint minden olyan államban, hol a pénz- és hitelviszonyok nincsenek annyira kifejlődve, hogy saját pénzügyeink az ország összes pénzügyi szükségletét fedezni képesek volnának, az idegen tőkék behozatala felette nagy szerepet játszik. Ezt a jelenséget rég felismerték nálunk és általánosan elismert dolog, hogy közgazdasági életünknek a külföldről befolyó és piacunkon forgalomba hozott tőkék még mai napig is irányt szabnak. A mi az idegen tőkék velünk szemben tanúsított magaviseletét illeti, mondhatjuk, hogy azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a külföldi bizalmat annyira bírjuk, hogy mindinkább nő a bevándorló tőkék nagysága; sőt tekintve termelőképességünk forrásait, azok nagyságát még mindig lehet fokozni. Közgazdaságunk jól felfogott érdeke lévén tehát az idegen tőkéknek, minél nagyobb mennyiségben való bevonása, szükséges, hogy viszonyaink ismertetésénél a legnagyobb tárgyilagosságot tartunk szem előtt, hogy ez által a külföldi tőkepénzesek bizalmát megnyerjük.

Pénz- és hitelintézetek viszonyai legjobban igazolhatják, hogy az idegen tőke csakugyan nélkülözhetlen-e forgalmunkban vagy sem? Éppen azért azok helyzetét megvizsgálni, a kérdés megvilágosítására, nem tartjuk érdektelennek.

Általánosságban az mondható, hogy pénzügyeink — kivéve a fővárosiakat — jelentéktelen összegeket forgatnak és a rendelkezésükre álló vagyonból is csak egy kis rész az, melylyel a közönség hitelviszonyát tényleg kielégítik; s így természetesen nem is képesek kellőleg támogatni hazai termelésünket.

Ugy a magyar kir. állami statisztikai hivatal adatai, mint magán, de hiteles feljegyzések nyomán kimutatható hazai pénzügyeink — forgalma és az általuk kezelt tőkék minősége, mely a következő: Összes pénzügyeink forgatnak évenként saját tőkékben 111,255 986 frtot, idegen tőkékben 501,185,152 frtot, az összes, saját és idegen tőkék forgalma tehát 612,441,138 frt, melyből 18.4% esik a saját, 81.6% pedig az idegen tőkére. Nyilvánvaló tehát, hogy ez kedvezőtlen pénzügyi helyzetünk következménye, mert a saját tőke, az idegennek csak nagyon kis hányadát képezi. Ilyen viszonyok közt a pénzügyi helyzetünk mindig bizonytalan, mert az irántuk mutakozó bizalomnak bár mely okból is bár mily rövid időre való megrendülése, képes őket válságos helyzetbe sodorni, mintán az idegen tőkét többnyire akként helyezik el, hogy azok folyóvá tétele nagy nehézségekkel jár s tömeges tőke felmondás esetén, a legkellemetlenebb helyzetbe juthatnak. Már pedig a betétek legnagyobb részét idegen tőke képezi annyira, hogy az intézetek birtokában levő pénzeknek 3.2%-ét képezi a tulajdonosok, nyilvánvaló, hogy egészséges bank üzletről ilyen körülmények között szó sem lehet. Még a váltók és folyó számlákba fektetett pénzek sem képesek ily viszonyok között, az intézeteknek a tőke felmondásból eredhető zavarait elhárítani, a melyek különben is a felmondott betétek visszafizetésére hivatják. A betétekből származó passívák és a folyószámlák összegei együtt 379.0 millió forintot képviselnek; ezekkel szemben a pénzügyeink váltó-tárca és folyó számláiból csak 213.2 millió forint áll rendelkezésükre, sőt ingatlan javaik és értékpapírjaikban rejlő vagyonukkal együtt sem rendelkeznek többel, mint 309 mil-

ió forinttal. Meg kell azonban jegyezni, hogy ez a kedvezőtlen körülmény csakis a takarékpénztáraknál forog föl, de viszont kiemelendő, hogy ezen számadatok, melyek a takarékpénztárakat illetik, a főszámtételeket erősen befolyásolják. — A magyar takarékpénztárak saját tőkét, a kezelésük alatt levő értékeknek csupán 11%-át képezik, az idegen tőkékkel pedig 101:3 millió forint, vagyis az egésznek 35%-a jelzálogokban fekszik. — Ezen állapotok veszélyes volta és megváltoztatásának szüksége már rég felismertett, azonban meg kell jegyezni, hogy éppen a takarékpénztárak azok, melyek a fentebb jelzett kalamitásoknak legkevésbé vannak kitéve. Mindezek következményeként mondhatjuk, hogy pénzügyeink kellő nagyságú hitelt közvetíteni nem képesek és hogy mégis hiányos forgalmuk dacára felette nagy nyereséget, szám szerint 33 28 millió forintot, vagyis saját tőkájüknök 11.8%-át képesek kimutatni, annak oka az, hogy intézeteink magas kamatláb bizonyítják, hogy intézeteink tulnyomó száma 10%-os kamatlábbal dolgozik és hogy a kölcsönök után szedett kamatok, három és négyszeresen mulják felül a betétek után fizetett kamatokat.

Különlélek.

(S) Kartonbál. A színházban a csabai dalárda által mult hó 26-án farsang utolsó napján rendezett zene-estélylyel egybekötött kartonbálon a közönség a sáros idő dacára zsufolásig megtöltötte a terem. Financziális tekintetben kitünően sikerült. Az érdemes törendő szuttal is megmutatta, hogy ő képes összehozni egy szolván az egész csabai közönséget. Különb dalárdánk egy pár szép összhangzatban előadott darabot múltán megérdemli az elismerést. A komikus beakadai pedig igazán megérdemelte volna, hogy megújazzák, de a közönség talán nehezen várta az estély másik részét, a táncot, nagyon tartózkodóan viselte magát. Puresi Miska cimbalomjátéka és Puresi Janesi zenekara, mint mindnyájunk előtt ismeretes, ép ugy mindig kedves; ezeknek játéka egészítette ki a zeneestélyt. Ezután kezdték venni a táncot, de ez alkalomra nemcsak a kis színház terem, de a felső nagy terem is szűk lett volna. A közönség legnagyobb része — helyszűke miatt — de lehetett más oka is — mint úzó vett részt a táncban. Szünóra után meglehetősen megritkulván a terem, testelenebbül folyt a tánc reggeli 4 és fél óráig. Ezzel bevégeztük az idei farsangot. Volt több bálunk mint az előző években, volt alkalma kinek-kinek kivenni osztályrészét. (Csak az esik nehezebbre, hogy az idén a jótékonykezű nőegyletnek rá kellett fizetni a táncmulatságra. Szerk.)

(S) Gazdabál. Csabán a mult vasárnap, február 24-én a „Vigadó” helyiségeiben megtartott gazdák bálja egyike volt a legérdekesebb farsangi mulatságoknak. A festői öltözött paraszt leányok, szép menyecskék és délczeg legények a mint a fényes teremben rakták a esárdásokat, gyönyörködött látványt nyújtottak. Később az elite bálók fiatalága is belevetült a tánczólok tömegébe. Egyetlen mulatságban sem volt ily nagy számu közönség; mintegy 100 pár tánczolt.

(S) Zeneestély. Kedden f hó 4-én az „Arany Kakas”-ban táncvizsgálat rendeznek.

— A bába képző intézethez tanulmányozás végett Csabáról Nagyváradra kiküldött nők közül február hó 23-án érkeztek vissza oklevéllel a következők: Zvaratkó Zsuzsanna, Gécs Zsuzsanna, Saguly Zsuzsanna, Kövesy Franciska, Kliment Terézia. Miatán mindnyájan városunkban maradnak, kéri a t. női közönség pártfogását.

— A császár vendége. A napokban Bécsben tartott udvari bálon, a szertartás terem egyik szögletében egy öreg ur állott egyszerű fekete frakkban. Csodálkozva nézte a nagy pompát, a tarka egyenruhákat, a csillogó urakat és a hölgyek vakító briliántjait. E fény és pompa láthatólag feszélyezte... Senkit sem mert megszólítani. Végre is félénken megszólított egy fekete frakkban levő arany paszományos urat: Nemde uram mégis csak a Redout nagyterme ez? A megszólított, egy udvari hiva-

talnok meglepetve válaszolt: Uram ön a császár vendége, a burgban van az udvari bálon! Az öreg ur majdnem kővé meredt ijedében, végre dadogó hangon előadta, hogy ő most van először Bécsben, a Redoutba akart menni, de bérkocsisa a mint most látja, a császári palotába hozta... Egészen megzavarodva kereste a kijárást, a miben az udvari hivatalnok is természetesen segítségére volt.

— Szigorú elvhűség. Egy szigorúan orthodox érzelmi angol lelkész felesége, soha se járt abba a templomba, a hol férje hirdető az ur igéit. Minthogy az asszony szintén nagyon vallásos volt, ismerősei csodálkozva kérdezték ennek okát s csodálkozásuk még nagyobb lett, midőn a következő választ nyerték: Minthogy én az anglikán egyház szigorúbb felekezetéhez tartozom, nem megyek oly templomba, a hol úós pap prédikál.

— Kis angyalok bálja. Mexikóban és Peruban kis gyermekek halála nem szomorúság, de öröm a szülőkre. Azt tartják ugyanis, hogy midtán a gyermek anyallá lesz, az nem lehet szomorúság, miért az ily halálesetek alkalmával rendszeren nagy ünnepeket szoktak rendezni. A napokban is hasonló eset fordult elő Párisban. Egy mexikói hölgynek elhalt a kis leánya s ő ennek öröme táncvizsgálat rendezett, mint 5 maga megjegyző a „kis angyalok bálja”-t. A vendégek igen jól mulattak és sokat tánczoltak. Biz ez furcsa gyász.

— A csontváz felesége. Philadelphában nemrég egy ember mutogatta magát pénzürt, a ki olyan véghetetlen sovány volt, hogy valóságos csontváznak látszott. Ez a rémületes lény pedig megnyerte egy gyönyörűsége szép leány szívét. A bájos teremts minden nap eljárt a muzeumba és órák hosszúig szerető szemekkel nézte a csoda-ember száraz, vékony kezét, lábait. A csontváz végre észrevette hódítását és neki bátorodott: szerelmet vallott. A leány igent mondott és január első vasárnapján megvolt az esküvő. A fiatal nő neve Clean Berta, tekintélyes családból származik, mely elzárnyodt a házasság felett, de végre is nem akadályozhatta meg. A menyegző után való nap Berta borzasztóan izgatott volt s arra kérte férjét, hogy engedje haza a szülői házhoz, elhozni ruháit. A csontváz eleinte nem akarta engedni, de aztán ráadt. A szülek nyájasan fogadták leányukat, de ezen a következő pillanatban lízas örföngés tört ki és szüntelenül ezt kiáltotta: „Vigyétek, vigyétek tőlem, hogy ne lássam többé!” Az orvosok az ifjú nő állapotát igen aggasztónak mondták. Az apa magánkivül van térdalomban és azt mondja, hogy ha leánya magához tér, rögtön megindítja a válópürt. Az apa házasságbontó okul azt hozza föl, hogy Berta már akkor sem volt beszámítható állapotban, mikor a házasságot kötötte!

— A leíró. Egy társaságban találkozott az ifjú pár. A lovag mindjárt az első órában halálosan beleszeretett a hölgybe s azonnal elhatározta, hogy megkéri kezét. De nagy félénksége is. Nem merte kockáztatni a megkérést. Végre elhatározta, hogy legközelebbi alkalommal nem tágit, vallomást tesz és vallomásra bírja imádottját is De soha sem volt szorécsége, mert a leányval soha sem beszélhetett négy szem közt. Egy nap azonban ebédre hírvák egy ismerőséhez. Mily nagy volt csodálkozása, midőn eszményképét is ott találta. A mint az asztalhoz készültek ulni: karját ajánlta neki s bevezető az ebéd-lőbe. E rövid uton tiszter is ott lebegett ajkán e néhány szó: „Nagysád! akar-e nóm lenni? De a boldogság nem engedte szóhoz jutni. Sebaj, majd az asztalnál egymás mellé kerülnek: ott majd lesz alkalom nyugodtan megmondani azt, a mi szívében fekszik. De fájdalom! az asztalnál azt vette észre, hogy nem mellé ültették, hanem átellenben tőle. Hozhatták már a legpompásabb ételeket, semmi sem izlett a lovag urnak. Végre nem bírván többé magával, jegyzőkönyvből kitépett egy lapot s rögtön e szavakat írta rá: „Nagysád! akar-e nóm lenni? Irjon e lapra egy „igen”-t vagy „nem”-et. Aztán összehajította a papírlapot s odaadta egy inasnak, hogy a kék ruhás hölgynek adja át. A vallomás és kérdés csakugyan odajutott az imádotthoz. De ennek nem volt irója. Am azért nem jött zavarba. Ránézett az inásra s így szólt: „Mondja meg annak az úrnak, hogy — igen!” Ha tudta volna az inas, milyen fontos missiója volt e percében...

Irodalom.

— Ifjúsági olvasmányok érdekében. (A t. lelkész, tanár és tanító urakhoz). Az ifjúsági könyvtárak reorganizálása érdekében a „Pesti Napló”-ban nagyfontosságú felszólalás jelent meg, melynek lényege az, hogy tapasztalás szerint a tanulmányi olvasmányai

nélkülözök az ellenőrzést s főleg a középtanodai könyvtárak heizségnek olyan munkáktól, melyeket valóságos erkölcsi vesztésnek a gyermek-íjak kezébe adni s melyeket ezek megis minden korlátozás nélkül vihetnek ki olvasás végett s a felszólaló e körülményre éléken figyelmeztette a könyvtárak kezelőit. Oszinté örömmel szolgál, hogy egyik legtekintélyesebb napi lapunkban visszhangra lett az általam régóta hangoztatott s legközelebb nyílt felhívásokban kifejezésre juttatott eszme az ifjúsági olvasmányokra vonatkozólag s hogy a felhívásaim szétküldését követő alig pár hónapi idő alatt valóságos ifjúsági irodalmi mozgalom keletkezett s hogy többet ne említek: az orsz. tanár-egyesület újból megindította az évekig abbahagyott „Ifjúsági iratok tára“-t, Doboz J. megindította Toldy László szerkesztésében a „Magyar Ifjúság Lapja“-t s Kalocsá R. szerkesztésében a „Leányvilág“-ot. Révay testvérek megindították Kürthy Emil szerkesztésében a „Magyar Ifjúság“ cz. folyóiratot. Mindez arra mutat, hogy élénk rokonszenvre kelt nálunk a vágy: szükséges mennyiségben s megfelelő tartalommal jó irányú ifjúsági műveket teremteni. E vágy vezért engem, midőn összes ifjúsági műveim ólós kiadását megindítottam. Mindössze hat kötet az, de mégis jól esik hangsúlyoznom, hogy Győry Vilmoson kívül egyetlenegy újabb magyar szerző sem járult még annyi munkával sem az ifjúsági irodalomhoz s ha e munkák megfelelnek céljuknak, úgy talán remélhetem, hogy munkáim szerény helyet foglalhatnak ifjúsági könyvtáraink polczain. Az eddigi megrendelések igazolják e remény jogosultságát, a mennyiben számos gimnáziumi és népiskolai könyvtár tisztelt meg becses megrendelésével, éppen ezért szükségesnek tartom azonban újragyelemelni, hogy összes ifjúsági munkáim nálam együttesen rendelve 5 frt 60 kr bolti ár helyett 4 frt 40 kr kedvezményi áron kaphatók s hogy e kedvezményi ár f. évi április hó első napjáig fennáll. Ezen — aránylag jelentékeny — árleszállítás azért történt, hogy tekintetbe véve ifjúsági könyvtáraink korlátozott anyagi helyzetét, könnyebben megszerezhetővé tegyem, éppen az ifjúsági könyvtárak számára irt munkáimat. Minthogy azonban egyik-másik munkám már több ifjúsági könyvtárban megvan s ily helyeken az együttes megrendelés nem várható — több oldalról hozzám intézett kérdésre van szerencsém jelelni, hogy ha nem is minden munkám rendelkezhető meg nálam, hanem azok közül bármelyik: az illető 10% árleengedésben részesül, ha bár csak egy munkát rendelne is meg a hat közül. — Ez alkalommal tisztelttel kérem fel a t. lelkész, tanár és tanító urakat, hogy ifjúsági műveimet a fenntartásuk alatt álló iskolai könyvtárak részére ajánlani méltóztassanak. E művek következők: 1. „A nagyapó elbeszélései.“ (Kemény tábl-

lánban színezett képekkel 1 frt 40 kr.) 2. „Kis regélő“ (Szines borítékban 1 frt.) 3. „A kalászszedő öreg aszszony fia.“ (Szines borítékban 60 kr.) 4. „Gyöngyvirág tündérkői.“ (Szines borítékban 60 kr.) 5. „A fehér ember.“ (Történelmi elbeszélés a magyar szabadságharcból, képekkel 60 kr.) 6. „Képes regélő.“ (Szines borítékban képpel 1 frt 20 kr.) A megrendelések hozzájárulást Nagy-Körösrre (Pestmegye) intézendők. Tóth József.

— A „Magyar Kereskedők Lapja“ újvótól kezdve az eddiginél tetemesen nagyobb terjedelemmel, gazdagabb és változatosabb tartalommal és díszesebben kiállítva jelenik meg, mint eddigéig. A lapnak e nagy költséget igénylő kiállítása azonban — a dolog természeténél fogva — csak úgy fedezhető, ha a szakközönység oly mérvben és oly számban lép előfizetői sorába, a mely mértékben igyeckszik a szerkesztőség a lapot minél érdekesebbé, folyvást tanulságosabbá tenni. Teljes bizalommal fordul azért lapunk minden kereskedőhöz, legyenek szívesek lapunk ügyét felkarolni, reá nemcsak előfizetni, hanem ismerőseik körében terjeszteni, szóval a „Magyar Kereskedők Lapja“ részére új pártolókat és előfizetőket szerezni. Hogy ezt részünkről is előmozdítassuk, készek vagyunk mindazoknak, a kik lapunkkal közlekedni megismerkedve, hajlandók volnának előfizetőink sorába lépni, lapunkból néhány számot, mutatványul teljesen ingyen küldeni. Előfizetések a kiadóhivatalba (Budapest, bálvány-utca 11.) ezimzendők. Az előfizetési ár félévre 4 frt, három hóra 2 frt. Budapest, 1884. február végén. A „Magyar Kereskedők Lapja“ szerkesztője: Kende Zsigmond felelős szerkesztő, Hubenay József lapvezér.

— A „Magyar Pénzügy“, szerkesztői Kormos Alfréd, a hazai pénz- és hitelintézetek közlönye, a nagy közönség pártolását is kiérdemelte folytonosan változatos és érdekes tartalma által. Minden számban (1°—2°) megbeszéli a közgazdaság, pénzügy, ipar, biztosítás, közlekedésügy és kereskedelem terén felmerülő napi kérdéseket és viszonyainkhoz alkalmazkodva agrarius kérdésekkel is foglalkozik. Biztosítási és pénzügyi szakdolgozókban előfizetőinek díjtalanul szolgál tanácsccsal és „Általános Sorsolási Értesítő“ című ingyen melléklete teljesen pótolja a speciális sorsolási lapokat. Tekintettel arra, hogy a „Magyar Pénzügy“ három évi fennállása által életképességét és létjogát fényesen bebizonyította, e lapot kiválóan ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára félévre 5 frt, Negyedévre 2 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, bálvány-utca 11.

— A „Magyar Háziasszony“, Az e cím alatt Budapestben megjelenő háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapnak, mely a magyar gazdaszszonyok országos együletének hivatalos közlönye — előfizetési ára egy évre

6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Előfizethető legezlszerűben postautalvány által a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához Budapest: Váci-körút 20. — Mutatványszámok ingyen küldetnek, mindazoknak, kik a kiadóhivatalhoz ezekért — legezlszerűben levelezőlappal — fordulnak. A legutóbbi szám következő változatos tartalommal jelent meg: Fialat anyákhoz. Bezeredy K. Gizellától. — A hölgyek tegezése. (Egy agglégény tapasztalati tanácsa) Bojtortjától. — Háztartás és gazdaszat. A tejről. Sági Józseftől. — Konyhaszat. (Heti étlap). — A növevelésről. Balkányi S.-től. Hasznos tudnivalók. — Külföldiek. — Irodalom és művészet. — Színház és zene. — Eljegyzések. — Kérdések. — Feleletek. — Sakkrejtvény. Róthschild Szálitól. — Megfejtések. — Heti naptár. — Szerkesztői üzenetek. — A kiadóhivatal postája. — Hirdetések. — Tárca: Száll a malár, Népdal. Maroshalmi Gyulától. — Budapesti élet. (Fővárosi heti krónika). Vértess W. Józseftől. — Magyar költőnek esarnoka. Urfalvi Krisztina Petrovics Lászlótól. — Szívek küzdelme. Angolból. Csiszér-Ugroczy Idától.

Hivatalosan jegyzelt piaczi ár B.-Csabán márcz. 1.

	100 kilogrammonként	
	I-ső rendű	II-od rendű
Buza	9:50	8:80
Árpa	6:50	6:20
Zab	7:—	—
Tengeri	5:75	5:60
Szalonna	47:—	45:—
Sertés	42:—	38:—

Lottó-húzás.

Temesvári, február hó 23-án, 41, 67, 11, 73, 7.
Brünni, február hó 27-én, 60, 4, 6, 36, 83.

Szerkesztői üzenet.

K—ss Adolf urnak Budapestben (Budán). Levelet várunk. Forró üdvözlétünket!

Z. Antal urnak Budapestben. Jövő számunk okvetlenül hozza. Tésztüke miatt hagyjuk ki a jelen számból. — Legbensőbb üdvözlétünket!

H. A. és G. J. uraknak Gyula. Önök már teljesen megfeledeztek rólunk? Vagy Gyula már nem Gyula többé? — Üdvözlétünket küldjük!

Felelős szerkesztő Tóth Ferencz

H I R D E T É S E K

A t. géptulajdonosok és mezei gazdák figyelmébe.

Alólírott hátor vagyok a t. közönséggel tudatni, hogy állandóan szándékom B.-Csabán megtelepedni, azon jó reményben, hogy a t. géptulajdonosok, kik eddig gépeiket vagy idegen szerelőkkel vagy vidékre küldve javították, azt jövőben általam itt helyben fogják eszközöltetni.

Elfogadok mindennemű gazdasági gép javítását, u. m.: gőzmozgonyokat, gőzeséplőket, kisebb eséplőgépeket, rostákat, kutákat, dem. mázsákat és minden más, a gépészeti szakmába vágó teendőket.

Gépjavításokat eszközölök a géptulajdonosok saját birtokain úgy itt helyben, mint a vidéken is a lehető legsolidabb munka és legolcsóbb árk mellett. Továbbá általam megrendelhető mindennemű kisebb gazdasági gép a legjobb czégekétől és én minden tekintetben őszinte felvilágosítással a t. megrendelőknél mindenkor szívesen szolgálok.

A t. közönség pártfogását kérve, maradok B.-Csabán, 1884. évi február hóban

tisztelettel
Binder Nándor
gazdasági gépész,
Zsiros-utca 2015. sz. a.

2—3

FÁBRY SÁMUEL

(ezelőtt Fábry János)

SZIJGYÁRTÓ

B.-CSABÁN

vasut-utca 326. sz. saját házában

(Alapított 1843 ban)

ajánlja jól berendezett üzletét melyben kaphatók: lószerszámok ezüst, nickel, pakfong, talni arany és egészen feketés, erős ígás lószerszámok, gyepők, finom angol hajtó száruk, eredeti angol nyergesek, lovagló kantárok, len- és gyapju hevederek, kengyel szíjak, nyereg izzasztók, zabláok, sarkantyúk, lovagló- és agarász ostorok, kefék, lószőr keztyük, szarvasbőrök, továbbá finom lópokróczok, Nemensec-féle bórkenőcs, bór lack, nyereg szappan, angol bórfezték stb. stb.

12—12

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ugyanitt egy jó osaládból való fiú

T A N O N O Z N A K
felvétetik.

ROSENBAUM I. SIRKÓRAKTÁRA

B.-Csabán

a szegedi és kecskeméti országos kiállításokon arany és érdem-éremmel kitüntetésben részesült fentírt sirkóraktártulajdonos ajánlja nagy számban készletben lévő

SIRKŐVEIT.

Lévén a bányatulajdonosokkal egyenes összeköttetésben, abban a helyzetben vagyok, miszerint bármely hasonló üzlettel versenyezni képes vagyok.

Továbbá kőfaragó munkák épületekhez szintén a legjutányosabban készítettnek.

Ugyanitt a legjobb minőségű valódi szalon-köszén kapható.

6—6